

Intervention nimi

Yhteistyötoimet

1. Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Yhteistyö (Art. 71e)

Alueellinen kattavuus

Tukikelpoisiksi määritellyt Manner-Suomen maaseutualueet.

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Interventio kattaa seuraavat CAP-suunnitelman erityistavoitteet:

b) parannetaan markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä, mukaan lukien kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin;

Tulosindikaattori

R.32 Developing the rural economy: kehitettyjen maaseutuyritysten lukumäärä, mukaan lukien biotalousyritykset

Tuensaaja

Tuen saaja voi olla julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten pk-yritys, tutkimusyksikkö tai kehittämisorganisaatio, säätiö, oppilaitos, kunta tai yhdistys. Viljelijäryhmässä tuensaajana voi olla myös maatalousyritys, jolla on Y-tunnus.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin / kuvaus toimenpiteestä

CAP-strategiasetuksen monialainen tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä.

Toimenpiteen tavoitteena on kehittää maatilojen kilpailukykyä ja tilojen nykyaikaistumista. Hankkeilla edistetään käytäntöön kytkeytyvää tutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta sekä tehostetaan tuotantoprosesseja ja markkinoiden toimivuutta sekä digitaalisten ratkaisujen ja toimintamallien käyttöönottoa mm. lisäämällä asiantuntemusta, kansainvälistä ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä.

Tukea voidaan myöntää uusien tuotteiden, palvelujen, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen maataloudessa. Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla

Esimerkkejä yhteistyöhankkeista:

Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä

Uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen maatalouden, elintarvikealan, metsätalouden uudistamiseksi sekä markkinoinnin ja kumppanuuden kehittämiseksi. Hanke voi sisältää esimerkiksi uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat ja selvitykset sekä toimivuutta varmistavan toteutettavuustutkimuksen ja pilotoinnin.

Digitalisaation edistäminen: Osaaminen, innovaatiot ja tiedon fiksua hyödyntäminen ovat myös älymaatalouden perusta. Digitaalisuus, tiedon hyödyntäminen, uusi teknologia ja tekoälyratkaisut ovat keskeisiä muutoksen työkaluja. Älymaatalous on resurssiviisasta, kannattavaa, jatkuvasti kehittyvää uuden tiedon mukaisesti, alati jyvällä markkinoista ja erilaisten kuluttajien tarpeista.

Toimitusketjujen toimivuus: Kumppanuuden lähestymistapa on osoittautunut tehokkaaksi maaseudun kehittämisen välineeksi. Tulokset tällaisista lähiruokaprojekteista auttavat vahvistamaan maataloustuotannon keskeisiä elementtejä kestäväillä tavoilla. Toimimalla yhdessä liikeyritykset, jotka osallistuvat lähiruokaprojekteihin, voivat löytää uusia keinoja lisätä myyntiään ja kiinnittää uudenlaisten asiakkaiden huomion. Paikallisten maatalouden, matkailun ja ruoantuotannon alojen välisiä yhteyksiä voidaan vahvistaa.

Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden tavoitteena on tukea tietämyksen siirtoa ja innovaatioiden syntymistä maaseudulla sen kaikkien elinkeinojen liiketoiminnan ja kilpailukyvyyn ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi. Toimenpide on keskeinen innovatiivisen kehityksen ja digitalisaation edistämiseksi. Innovatiivisilla yhteistyötoimenpiteillä tavoitellaan myös vaikutuksia erityisesti Itämeren tilaan, ympäristön monimuotoisuuteen ja ilmastoon muutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään, ottaen huomioon erityisesti saaristomeren valuma-alue.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta xx/2022 ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa (xx/2022).

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä, ohjelma-alueen laajuusina tai EU:n sisäisinä kansainvälisinä hankkeina.

Yhteistyön muodot:

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä tuottajien, metsänomistajien ja yrittäjien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla vaikkapa yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkään käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhdistys tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa

ympäristönhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla joku viljelijäryhmään kuuluvista viljelijöistä, kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämissyhtiö tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö tai toimija.

Älykkäiden kylien / maaseutujen hankkeissa maaseudun yhteisöihin voi kuulua yksi tai useampi asutuskeskus ilman rajoituksia hallinnollisten rajojen tai asukkaiden lukumäärän suhteen.

Hankkeen kesto

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta, lukuun ottamatta yhteisiä ympäristö- ja ilmastotoimia asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa 6 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa vahvistettujen erityisten ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi

Toimenpiteessä ei tueta:

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta.

Tukea ei myönnetä keskisuuren tai sitä suuremman yrityksen normaaliin tuotekehitykseen, mutta myös suuret yritykset voivat osallistua yhteistyöhankkeen toteutukseen, kun ne tuovat hankkeeseen tietämystä osana arvoketjua. Toimenpiteessä ei toteuteta normaaliin yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta. Uuden kehitetyn prototyypin tai tuotteen kaupalliseen tuotantoon tai hyödyntämiseen liittyvät kustannukset ja tuen saajien normaalin toiminnan kustannukset jäävät myös tuen ulkopuolelle. Tukea ei kohdenneta mikroyritystä suuremman jo kaupallistetun tuotteen kehittämiseen tai markkinointiin.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia.

Tuen määrä

Tuen perusteena olevien hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä investoinnin kokonaiskustannuksista voi olla enintään 1 000 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Yritysr ryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuen muoto ja tukitaso

Tuki myönnetään avustuksena.

Tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksessa määritellyn enimmäistukitason [xx %] ja kyseiseen toimenpiteeseen sovellettavien valtioneukisääntöjen enimmäistukitasojen ja tuen mahdollisten enimmäismäärien yhteensovittamista.

Valtioneukisäännöt

Jos tuki muodostuu valtioneuksi, tukeen sovelletaan valtioneukisääntöjä

Luettelo:

(tapauksessa joka ei kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan).

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Tuotosindikaattorit

O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)

Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Tulosindikaattorit (Art. 99 (da) ja LIITE I)

Määrien oikeutus

enimmäisylätaso (%) tai enimmäismäärä (%/euroa)

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)					

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
16 000 000 €					

2. Yhteistyötoimet laatu järjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Yhteistyö (Art. 71 c ja d)

Alueellinen kattavuus

Tukikelpoisiksi määritellyt Manner-Suomen maaseutualueet.

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Interventio kattaa seuraavat CAP-suunnitelman erityistavoitteet:

c) parannetaan viljelijöiden asemaa arvoketjussa

Tulosindikaattori

R.10^{PR}Better supply chain organisation: Share of farmers participating in Producer Groups, Producer Organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes **supported by the CAP**

Paremmat toimitusketjut: Tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisiin markkinoihin, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin osallistuvien maatilojen osuus

Tuensaaja

Tuen saaja voi olla julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten pk-yritys, tutkimusyksikkö tai kehittämisorganisaatio, säätiö, oppilaitos, kunta tai yhdistys. Viljelijäryhmässä tuensaajana voi olla myös maatalousyrittäjä, jolla on Y-tunnus.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin / kuvaus toimenpiteestä

CAP-strategiasetuksen monialainen tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä.

Toimenpiteessä aktivoidaan tuottajien yhteistyötä ja verkostoitumista liittyen laatujärjestelmiin ja tuottajaorganisaatioihin. Toimenpiteessä edistetään laatujärjestelmiä ja tuottajaorganisaatioiden toimintaa ja aktivoidaan viljelijöiden osallistumista niihin.

EU:n laatujärjestelmiä ovat luonnonmukainen tuotanto sekä nimisuojarahjestelmä (maantieteellinen merkintä, alkuperänimitys sekä aito, perinteinen tuote). Suojattujen nimitysten järjestelmästä on hyötyä sekä yksittäisille tuottajille, suomalaiselle maatalous- ja elintarviketuotannolle että maaseudulle, sillä järjestelmä edistää mm. toimijoiden verkostoitumista keskenään. Hankkeilla edistetään ruokajärjestelmän kestävyttä, koska nimisuojuototteiden erityisyys perustuu tyypillisesti alueelle sopeutuneisiin kasvilajeihin, eläinlajeihin ja tietotaitoon. Nimisuojuototteiden avulla voidaan edistää esimerkiksi matkailua ja saada positiivinen ja maaseudun elinvoimaa lisäävä heijastusvaikutus myös muille toimialoille. Uusien nimisuojuototteiden saamiseksi Suomeen on aktivoitava viljelijöitä ja edistettävä hakijaryhmittymien perustamista.

Kansallisia laatujärjestelmiä meillä on toistaiseksi yksi – sikatiloille tarkoitettu *Sikava*-terveydenhuoltoon perustuva laatujärjestelmä. Elintarvikeketjun kansallisilla laatujärjestelmillä tarkoitetaan viranomaisen hyväksymiä laatujärjestelmiä. Kotimaisen laatujärjestelmän tavoitteena on mm. lisätä läpinäkyvyyttä ja jäljitettävyyttä. Elintarvikeketjun läpinäkyvyydellä voidaan parantaa elintarviketurvallisuutta, minimoida riskejä ja tehostaa ketjun hallintaa.

Tuottajaorganisaatio on tietyn maataloustuotteen tuottajien omasta aloitteestaan perustama yhteenliittymä. Toimenpiteessä aktivoidaan viljelijöitä osallistumaan yhteistyöhön ja tuottajaorganisaatio toimintaan ja paikallisten markkinoiden toimintaan. Tuottajaorganisaation tavoitteena voi esimerkiksi olla auttaa jäseniä tuotannon suunnittelussa, markkinoinnissa tai viljelymenetelmien kehittämisessä. Tuottajaorganisaatiojärjestelmän tavoitteena on vahvistaa tuottajien asemaa markkinoilla. Tuottajaorganisaatiohyväksynnän voi Suomessa saada hakemuksesta maataloustuotannon alalla toimiva yhteenliittymä.

Uusien tuottajaorganisaatioiden käynnistymistä voidaan edistää alueellisilla tai valtakunnallisilla hankkeilla.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla

Esimerkkejä yhteistyöhankkeista:

EU:n laatujärjestelmien sekä kansallisten laatujärjestelmien edistäminen ja viljelijöiden laatujärjestelmiin osallistumisen mahdollistaminen / edistäminen

Käynnistysrahoitus / starttirahoitus: Tuottajaorganisaatiotoiminnan edistäminen ja viljelijöiden aktiivinen osallistumaan niihin.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden tavoitteena on tukea tietämyksen siirtoa ja innovaatioiden syntymistä maaseudulla sen kaikkien elinkeinojen liiketoiminnan ja kilpailukyvyyn ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi. Luomutuotannon yhteistyöhankkeilla tavoitellaan myös vaikutuksia Itämeren tilaan, ympäristön monimuotoisuuteen ja ilmaston muutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään, ottaen huomioon erityisesti saaristomeren valuma-alue.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta xx/2022 ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa (xx/2022).

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä ja valtakunnallisina.

Yhteistyön muodot:

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolten yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä tuottajien, metsänomistajien ja yrittäjien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla vaikkapa yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkaan käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhdistys tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on suuri sekä viljelijöiden vaikutusmahdollisuuksien kehittämiseksi, että mielekkäiden toteutustapojen löytämiseksi ympäristöhoitotoimissa. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät hyötyvät yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana viljelijäryhmähankkeissa voi olla joku viljelijäryhmään kuuluvista viljelijöistä, kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhdistys tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö tai toimija.

Hankkeen kesto

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta, lukuun ottamatta yhteisiä ympäristö- ja ilmastotoimia asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa 6 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa vahvistettujen erityisten ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi

Toimenpiteessä ei tueta:

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta.

Tukea ei myönnetä keskisuuren tai sitä suuremman yrityksen normaaliin tuotekehitykseen, mutta myös suuret yritykset voivat osallistua yhteistyöhankkeen toteutukseen, kun ne tuovat hankkeeseen tietämystä osana arvoketjua. Toimenpiteessä ei toteuteta normaaliin yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta. Uuden kehitetyn prototyypin tai tuotteen kaupalliseen tuotantoon tai hyödyntämiseen liittyvät kustannukset ja tuen saajien normaalin toiminnan kustannukset jäävät myös tuen ulkopuolelle. Tukea ei kohdenneta mikroyritystä suuremman jo kaupallistetun tuotteen kehittämiseen tai markkinointiin.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia.

Tuen määrä

Tuen perusteena olevien hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä investoinnin kokonaiskustannuksista voi olla enintään 1 000 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Tuottajaorganisaation käynnistysavustus voi olla xx euroa kertakovauksena.

Yritysr ryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuen muoto ja tukitaso

Tuki myönnetään avustuksena.

Tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksessa määritellyn enimmäistukitason [xx %] ja kyseiseen toimenpiteeseen sovellettavien valtioneukisääntöjen enimmäistukitasojen ja tuen mahdollisten enimmäismäärien yhteensovittamista.

Valtioneukisäännöt

Jos tuki muodostuu valtioneukseksi, tukeen sovelletaan valtioneukisääntöjä

Luettelo:

(tapauksessa joka ei kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan).

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Tuotosindikaattorit

O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)

Yhteistyötoimet laatu järjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
€ 4 000 000					

Tulosindikaattorit (Art. 99 (da) ja LIITE I)

R.32 Developing the rural economy: Number of rural businesses including bio-economy businesses developed with CAP support

Määrien oikeutus

enimmäisylätaso (%) tai enimmäismäärä (%/euroa)

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)					

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
5 000 000					

3. Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Yhteistyö (Art. 71e)

Alueellinen kattavuus

Tukikelpoisiksi määritellyt Manner-Suomen maaseutualueet.

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Interventio kattaa seuraavat CAP-suunnitelman erityistavoitteet:

d) edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa;

Tulosindikaattori

R.32 Developing the rural economy: kehitettyjen maaseutuyritysten lukumäärä, mukaan lukien biotalousyritykset

Tuensaaja

Tuen saaja voi olla julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten pk-yritys, tutkimusyksikkö tai kehittämisorganisaatio, säätiö, oppilaitos, kunta tai yhdistys. Viljelijäryhmässä tuensaajana voi olla myös maatalousyrittäjä, jolla on Y-tunnus.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin / kuvaus toimenpiteestä

CAP-strategiasetuksen monialainen tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä.

Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista toimialasta riippumatta. Hankkeilla edistetään käytäntöön kytkeytyvää ilmastotutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta sekä tehostetaan tuotantoprosesseja ja markkinoiden toimivuutta sekä uusien ratkaisujen löytymistä mm. lisäämällä ilmastonmuutokseen liittyvää asiantuntemusta, riskien ja sopeutumistarpeiden ja keinojen tunnistamista, kansainvälistä ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä. Toimenpiteessä edistetään vähähiilisyttä. Vähähiilinen yhteiskunta voidaan määritellä tarkoittamaan yhteiskuntaa, jossa fossiilisten polttoaineiden käyttö on minimoitu ja jossa syntyy kasvihuonekaasupäästöjä huomattavasti nykyistä vähemmän. Vähähiilisyttä toteuttaa resurssitehokkuus, jonka osa-alueita ovat mm. energiatehokkuus, kestävästi tuotetut uusiutuvat energiamuodot, materiaalitehokkuus, mukaan lukien ruokahävikin ehkäisy ja vähentäminen, sekä viisas liikkuminen ja kestävä kulutus. Toimenpiteessä voidaan edistää vaihtoehtoisten ruokaverkostojen ja kumppanuusmaatalouden toimia sekä kiertotalouteen ja jakamistalouteen liittyviä suunnitelmia, joilla on vaikutusta tähän tavoitteeseen.

Tukea voidaan kohdentaa biotalouden innovaatioyhteistyöhön sellaisten toimijoiden välillä, jotka kehittävät ilmastonmuutoksen hillintään tai siihen sopeutumiseen liittyviä tuotteita sekä hankkeisiin, jotka kohdentuvat koko tuotantoketjun toiminnan kehittämiseen.

Tukea voidaan myöntää uusien tuotteiden, palvelujen, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen maataloudessa, elintarvikealalla, metsätaloudessa ja muissa maaseudun pienissä yrityksissä. Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla

Esimerkkejä yhteistyöhankkeista:

Mikroyritysten hankkeet yhteisten työprosessien järjestämiseksi sekä tilojen ja resurssien jakamiseksi, niin, että niiden ilmastonmuutokseen hillitseminen ja sopeutuminen kehittyvät. *Matkailualan yritysten yhteiset kehittämis- ja markkinointihankkeet, joilla yhteys ilmastonmuutokseen. Kansainväliset yhteistyöhankkeet Itämeren ja EU:n alueella.*

Horizontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä esim. elintarvikealalla ja energiantuotannossa

Yhteistyön kautta syntyvät uudet menettelyt ja teknologia ilmastonmuutoksen lieventämiseksi ja siihen sopeutumiseksi sekä uusien yhteistyöhön perustuvien ympäristötoimien valmistelu, esimerkiksi hajautetun energian tuotannon, resurssitehokkuuden ja uusien toimintamallien kehittäminen. Esim. yhteistyössä suunniteltavat ratkaisut ja menettelyt turvemaiden osalta.

Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Älykäs kylä / yhteisö –hankkeen teemana voi olla ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä kestävä energian käytön ja tuotannon edistäminen tietyllä alueella.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden tavoitteena on tukea tietämyksen siirtoa ja innovaatioiden syntymistä maaseudulla sen kaikkien elinkeinojen liiketoiminnan ja kilpailukykyyn ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi.

Toimenpide on keskeinen innovatiivisen kehityksen ja digitalisaation edistämisessä. Innovatiivisilla yhteistyötoimenpiteillä tavoitellaan myös vaikutuksia erityisesti Itämeren tilaan, ympäristön monimuotoisuuteen ja ilmastoon muutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään, ottaen huomioon erityisesti saaristomeren valuma-alue.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta xx/2022 ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa (xx/2022).

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä, ohjelma-alueen laajuisina tai EU:n sisäisinä kansainvälisinä hankkeina.

Yhteistyön muodot:

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolten yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä tuottajien, metsänomistajien ja yrittäjien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla vaikkapa yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkään käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyritys tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristöhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla joku viljelijäryhmään kuuluvista viljelijöistä, kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyritys tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö tai toimija.

Älykkäiden kylien / maaseutujen hankkeissa maaseudun yhteisöihin voi kuulua yksi tai useampi asutuskeskus ilman rajoituksia hallinnollisten rajojen tai asukkaiden lukumäärän suhteen.

Hankkeen kesto

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta, lukuun ottamatta yhteisiä ympäristö- ja ilmastotoimia asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa 6 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa vahvistettujen erityisten ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi

Toimenpiteessä ei tueta:

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta.

Tukea ei myönnetä keski-suuren tai sitä suuremman yrityksen normaaliin tuotekehitykseen, mutta myös suuret yritykset voivat osallistua yhteistyöhankkeen toteutukseen, kun ne tuovat hankkeeseen tietämystä osana arvoketjua. Toimenpiteessä ei toteuteta normaaliin yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta. Uuden kehitetyn prototyypin tai tuotteen kaupalliseen tuotantoon tai hyödyntämiseen liittyvät kustannukset ja tuen saajien normaalin toiminnan kustannukset jäävät myös tuen ulkopuolelle. Tukea ei kohdenneta mikroyritystä suuremman jo kaupallistetun tuotteen kehittämiseen tai markkinointiin.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia.

Tuen määrä

Tuen perusteena olevien hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä investoinnin kokonaiskustannuksista voi olla enintään 1 000 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuen muoto ja tukitaso

Tuki myönnetään avustuksena.

Tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksessa määritellyn enimmäistukitason [xx %] ja kyseiseen toimenpiteeseen sovellettavien valtioneukisääntöjen enimmäistukitasojen ja tuen mahdollisten enimmäismäärien yhteensovittamista.

Valtioneukisäännöt

Jos tuki muodostuu valtioneuksi, tukeen sovelletaan valtioneukisääntöjä

Luettelo:

(tapauksessa joka ei kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan).

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Tuotosindikaattorit

O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Yhteistyötoimet laatuajrjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Tulosindikaattorit (Art. 99 (da) ja LIITE I)

R. 33 Digitising the rural economy: rural population covered by supported Smart Villages strategy

R.34 Connecting rural Europe: Share of rural population benefitting from improved access to services and infrastructure through CAP support

R.35 Promoting social inclusion: Number of people benefitting from supported social inclusion projects

Määrien oikeutus

enimmäisylätaso (%) tai enimmäismäärä (%/euroa)

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)					

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
20 000 000€					

4. Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestäväan hoitoon

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Yhteistyö (Art. 71e)

Alueellinen kattavuus

Tukikelpoisiksi määritellyt Manner-Suomen maaseutualueet.

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Interventio kattaa seuraavat CAP-suunnitelman erityistavoitteet:

e) edistetään kestäväa kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa;

Tulosindikaattori

R.32 Developing the rural economy: kehitettyjen maaseutuyritysten lukumäärä, mukaan lukien biotalousyritykset

Tuensaaja

Tuen saaja voi olla julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten pk-yritys, tutkimusyksikkö tai kehittämisorganisaatio, säätiö, oppilaitos, kunta tai yhdistys. Viljelijäryhmässä tuensaajana voi olla myös maatalousyritys, jolla on Y-tunnus.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin / kuvaus toimenpiteestä

CAP-strategiasetuksen monialainen tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä.

Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista toimialasta riippumatta. Hankkeilla edistetään käytäntöön kytkeytyvää tutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta, joilla tehostetaan luonnonvarojen hoitoa ja toimivuutta sekä uusien ratkaisujen löytymistä. Toimenpiteessä lisätään asiantuntemusta ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä. Tukea voidaan kohdentaa luonnonvara-alan innovaatioyhteistyöhön toimijoiden välillä. Tavoitteena on tehostaa ravinteiden hyödyntämistä ja vähentää vesistökuormitusta ja parantaa vesistöjen tilaa. Tavoitteena on lisätä tietämystä valuma-alueiden painetekijöistä ja vesiensuojelusta, ravinteiden kierrätyksestä ja käytettävissä olevista uusista menetelmistä sekä tuoda asukkaille, yhdistyksille ja yrittäjille ideoita ja virikkeitä uusista yhteistyö- ja liiketoimintamahdollisuuksista. Ekosysteempalveluiden kehittyminen lisää alueen vetovoimaisuutta ja virkistyskäyttämahdollisuuksia.

Toimenpiteen tavoitteena on myös etsiä ratkaisuja hiilen sidonnan tehostamiseen, ravinteiden tehokkaaseen käyttöön ja kierrättämiseen sekä riskienhallintaan sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä.

Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla

Esimerkkejä yhteistyöhankkeista:

- Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon

Luonnonmukaisen tuotannon yhteistyön edistäminen ja viljelijöiden ja muiden yrittäjien ja yhteisöjen aktivoiminen ja verkottaminen: uusia, tulevaisuuden ratkaisuja on etsittävä jatkuvasti. Tarvitaan vaihtoehtoisia tuotantotapoja, tuotettavia kasveja, sopimusmalleja, jakelukanavavaihtoehtoja, kehittyskumppaneita, kokeiluja, tiedon hankintaa, jalostamista ja jakamista. Hankkeissa tavoitteena on luoda edellytyksiä ja aktivoida luomutuottajia ja jalostamiseen liittyviä yrityksiä yhteistyössä kehittämään toimintaansa ja mm. liiketoimintariskien hallintaansa. Liiketoimintariskien hallinnassa korostuvat erityisesti viljelijäyhteisöjen rooli tuotannon ja jalostuksen välisenä linkkinä, viljelykierron ja olosuhteiden vaikutusten tasaajana sekä innovatiivisten ratkaisujen etsijänä ja mahdollistajana. Hankkeilla edistetään yritysten, jatkojalostajien, maaseutuyrittäjien, metsänomistajien, nuorten, ravintoloiden ja ammattikeittiöiden liiketoimintaa ja yhteistyötä luonnontuotealalla. Yhteistyöhanke voi sisältää myös vientiä varten tehtävää valmistautumista.

Horizontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimijoiden välillä veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoon liittyen. Hankkeilla edistetään vesiensuojelua, edistetään ravinteiden kierrätystä, edistetään uusia käytäntöjen syntymistä ja pysyväisluonteista yhteistyötä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Älykäs kylä / maaseutu –hankkeen ympäristö - innovaatiot resurssitehokkuuden parantamiseksi, paikallisten energiayhteisöjen luomiseksi, hiilijalanjäljen vähentämiseksi, biologisen monimuotoisuuden lisäämiseksi sekä ympäristövarojen suojelemiseksi. Kunnan viranomaiset, yrityssektorin edustajat, paikalliset asukkaat, tutkimuslaitokset ja asiantuntijat työskentelevät yhdessä kehittääkseen ja räätälöidäkseen uusia kustannustehokkaita ratkaisuja päästöjen vähentämiseksi, etenkin kuljetuksen, asumisen ja ruuan yhteydessä.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden tavoitteena on tukea tietämyksen siirtoa ja innovaatioiden syntymistä maaseudulla sen kaikkien elinkeinojen liiketoiminnan ja kilpailukyvyyn ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi. Toimenpide on keskeinen innovatiivisen kehityksen ja digitalisaation edistämiseksi. Innovatiivisilla yhteistyötoimenpiteillä tavoitellaan myös vaikutuksia erityisesti Itämeren tilaan, ympäristön monimuotoisuuteen ja ilmastoon muutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään, ottaen huomioon erityisesti saaristomeren valuma-alue.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta xx/2022 ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa (xx/2022).

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä tai valtakunnallisina hankkeina.

Yhteistyön muodot:

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolten yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä tuottajien, metsänomistajien ja yrittäjien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla vaikkapa yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkaan käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhdistys tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristöhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla joku viljelijäryhmään kuuluvista viljelijöistä, kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyritys tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö tai toimija.

Hankkeen kesto

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta, lukuun ottamatta yhteisiä ympäristö- ja ilmastotoimia asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa 6 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa vahvistettujen erityisten ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi

Toimenpiteessä ei tueta:

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta.

Tukea ei myönnetä keskisuuren tai sitä suuremman yrityksen normaaliin tuotekehitykseen, mutta myös suuret yritykset voivat osallistua yhteistyöhankkeen toteutukseen, kun ne tuovat hankkeeseen tietämystä osana arvoketjua. Toimenpiteessä ei toteuteta normaaliin yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta. Uuden kehitetyn prototyypin tai tuotteen kaupalliseen tuotantoon tai hyödyntämiseen liittyvät kustannukset ja tuen saajien normaalin toiminnan kustannukset jäävät myös tuen ulkopuolelle. Tukea ei kohdenneta mikroyritystä suuremman jo kaupallistetun tuotteen kehittämiseen tai markkinointiin.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia.

Tuen määrä

Tuen perusteena olevien hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä investoinnin kokonaiskustannuksista voi olla enintään 1 000 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuen muoto ja tukitaso

Tuki myönnetään avustuksena.

Tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksessa määritellyn enimmäistukitason [xx %] ja kyseiseen toimenpiteeseen sovellettavien valtioneukisääntöjen enimmäistukitasojen ja tuen mahdollisten enimmäismäärien yhteensovittamista.

Valtioneukisäännöt

Jos tuki muodostuu valtiontueksi, tukeen sovelletaan valtiontukisääntöjä

Luettelo:

(tapauksessa joka ei kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan).

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Tuotosindikaattorit

O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)

Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Yhteistyötoimet laatu järjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Määrien oikeutus

enimmäisylätaso (%) tai enimmäismäärä (%/euroa)

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)					

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
20 000 000 €					

5. Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Yhteistyö (Art. 71e)

Alueellinen kattavuus

Tukikelpoisiksi määritellyt Manner-Suomen maaseutualueet.

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Interventio kattaa seuraavat CAP-suunnitelman erityistavoitteet:

g) houkutellaan alalle nuoria viljelijöitä ja helpotetaan yritystoiminnan kehittämistä maaseutualueilla

Tulosindikaattori

R.32 Developing the rural economy: kehitettyjen maaseutuyritysten lukumäärä, mukaan lukien biotalousyritykset

Tuensaaja

Tuen saaja voi olla julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten pk-yritys, tutkimusyksikkö tai kehittämisorganisaatio, säätiö, oppilaitos, kunta tai yhdistys. Viljelijäryhmässä tuensaajana voi olla myös maatalousyritys, jolla on Y-tunnus.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin / kuvaus toimenpiteestä

CAP-strategiasetuksen monialainen tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä.

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maaseutualueiden kestävyyttä ja elinvoimaisuutta.

Toimenpiteessä edistetään käytäntöön kytkeytyvää tutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta sekä tehostetaan tuotantoprosesseja ja markkinoiden toimivuutta sekä uusien ratkaisujen löytymistä mm. lisäämällä asiantuntemusta, kansainvälistä ja yli sektori-rajojen tapahtuvaa yhteistyötä. Yhteistyöhankkeilla voidaan myös suunnitella, selvittää tai kehittää uusia ratkaisuja, joilla parannetaan nuorten viljelijöiden ja muiden yrittäjien toimintamahdollisuuksia ja yhteistyötä nyt ja tulevaisuudessa.

Tukea voidaan myöntää uusien tuotteiden, palvelujen, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen maataloudessa, metsätaloudessa, elintarvikealalla ja muissa maaseudun yrityksissä. Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla

Esimerkkejä yhteistyöhankkeista:

- Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi

Nuorten viljelijöiden ja muiden maaseutuyrittäjien yhteistyön lisääminen ja aktivoiminen, yhteisten ratkaisujen löytäminen.

Mikroyritysten hankkeet yhteisten työprosessien järjestämiseksi sekä tilojen ja resurssien jakamiseksi, niin, että niiden kilpailukyky kehittyy.

Horizontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä esim. elintarvikealalla ja energiantuotannossa

Uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen. Hanke voi sisältää esimerkiksi uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat ja selvitykset sekä toimivuutta varmistavan toteutettavuustutkimuksen ja pilotoinnin. Esimerkkeinä tuottajien yhteistyöryhmien

perustaminen ja menekinedistämistoimet paikallisten tuotteiden markkinoille saattamiseksi sekä luonnon terveyttä edistävien ja hyvinvointia lisäävien hoito- ja elämispalveluiden kehittäminen, tuotteistamiseen ja markkinointiin liittyvä yhteistyö.

Digitalisaation edistäminen: Osaaminen, innovaatiot ja tiedon fiksu hyödyntäminen ovat digitalouden ja mm. älymaatalouden perusta. Digitaalisuus, tiedon hyödyntäminen, uusi teknologia ja tekoälyratkaisut ovat keskeisiä muutoksen työkaluja.

Toimitusketjujen toimivuus: Kumppanuuden merkitys on suuri esim. pienille maataloille ja muille pienille yrityksille. Esimerkiksi lähiruokahankkeet auttavat vahvistamaan maataloustuotannon keskeisiä elementtejä kestäväillä tavoilla. Toimimalla yhdessä likeyritykset, jotka osallistuvat lähiruokaprojekteihin, voivat löytää uusia keinoja lisätä myyntiään ja kiinnittää uudenlaisten asiakkaiden huomion. Paikallisten maatalouden, matkailun ja ruoantuotannon alojen välisiä yhteyksiä voidaan vahvistaa.

Lyhyet toimitusketjut tuovat mukanaan myös moninaisia kehitysetuja maaseutuyrityksille. Esimerkiksi, kun toimitusketjussa on mukana vähemmän yrityksiä raaka-aineen tuottajan ja loppuasiakkaan välissä, tuottajat saavat paremman hinnan. Välikäsien pienempi määrä tuo mukanaan kustannussäästöjä asiakkaille ja jokaiselle paremmin saatavilla olevan tiedon siitä mistä raaka-aineet ovat peräisin. Suoramyyntit (alkutuottajalta suoraan loppuasiakkaalle) ovat lyhyin tuotantoketju.

Nuorten viljelijöiden kumppanuuden edistäminen: Toimimalla yhdessä yritykset voivat löytää uusia keinoja lisätä toimintansa tuloksellisuutta ja kestäväää tehokkuutta. Paikallisten maatalouden, matkailun ja ruoantuotannon alojen välisiä yhteyksiä voidaan vahvistaa. Kumppanuusmaatalouden ja koneiden ja laitteiden yhteiskäytön edistäminen vähentää kustannuksia ja riskejä yksittäisen yrittäjän osalta. Kumppanuusmaataloudessa tuottajat ja kuluttajat jakavat viljelyyn luonnollisesti liittyviä riskejä. Kumppanuusmaatalous perustuu tuottajan ja kuluttajan tai muun kumppanin sopimukseen ruoantuotannosta. Kumppanuusmaataloustoiminnan voi aloittaa esimerkiksi tuottaja, useampi tuottaja yhdessä tai yhdistys. Tuottajien ja kuluttajien kumppanuuden muodostumisessa keskeistä on eri osapuolien tarpeiden ja toiveiden kohtaaminen.

Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden tavoitteena on tukea tietämyksen siirtoa ja innovaatioiden syntyä maaseudulla sen kaikkien elinkeinojen liiketoiminnan ja kilpailukykyä ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi. Toimenpide on keskeinen innovatiivisen kehityksen ja digitalisaation edistämisessä. Innovatiivisilla yhteistyötoimenpiteillä tavoitellaan myös vaikutuksia erityisesti Itämeren tilaan, ympäristön monimuotoisuuteen ja ilmastoon muutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään, ottaen huomioon erityisesti saaristomeren valuma-alue.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta xx/2022 ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa (xx/2022).

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä, ohjelma-alueen laajuisina tai EU:n sisäisinä kansainvälisinä hankkeina.

Yhteistyön muodot:

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolten yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä tuottajien, metsänomistajien ja yrittäjien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla

esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla vaikkapa yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkään käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhdistys tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristöhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla joku viljelijäryhmään kuuluvista viljelijöistä, kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhdistys tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö tai toimija.

Hankkeen kesto

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta, lukuun ottamatta yhteisiä ympäristö- ja ilmastotoimia asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa 6 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa vahvistettujen erityisten ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi

Toimenpiteessä ei tueta:

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta.

Tukea ei myönnetä keskisuuren tai sitä suuremman yrityksen normaaliin tuotekehitykseen, mutta myös suuret yritykset voivat osallistua yhteistyöhankkeen toteutukseen, kun ne tuovat hankkeeseen tietämystä osana arvoketjua. Toimenpiteessä ei toteuteta normaaliin yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta. Uuden kehitetyn prototyypin tai tuotteen kaupalliseen tuotantoon tai hyödyntämiseen liittyvät kustannukset ja tuen saajien normaalin toiminnan kustannukset jäävät myös tuen ulkopuolelle. Tukea ei kohdenneta mikroyritystä suuremman jo kaupallistetun tuotteen kehittämiseen tai markkinointiin.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia.

Tuen määrä

Tuen perusteena olevien hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä investoinnin kokonaiskustannuksista voi olla enintään 1 000 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuen muoto ja tukitaso

Tuki myönnetään avustuksena.

Tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksessa määritellyn enimmäistukitason [xx %] ja kyseiseen toimenpiteeseen sovellettavien valtiontukisääntöjen enimmäistukitasojen ja tuen mahdollisten enimmäismäärien yhteensovittamista.

Valtiontukisäännöt

Jos tuki muodostuu valtiontueksi, tukeen sovelletaan valtiontukisääntöjä

Luettelo:

(tapauksessa joka ei kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan).

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Tuotosindikaattorit

O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Tulosindikaattorit (Art. 99 (da) ja LIITE I)

R. 33 Digitising the rural economy: rural population covered by supported Smart Villages strategy

Määrien oikeutus

enimmäisylätaso (%) tai enimmäismäärä (%/euroa)

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)					

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
28 000 000					

6. Yhteistyötoimet maaseudun toimintaympäristön (sosioekonomisen rakenteen) kehittämiseksi

Rahasto

Maaseuturahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Yhteistyö (Art. 71e)

Alueellinen kattavuus

Tukikelpoisiksi määritellyt Manner-Suomen maaseutualueet.

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Interventio kattaa seuraavat CAP-suunnitelman erityistavoitteet:

h) työllisyyden, kasvun, sukupuolten välisen tasa-arvon, sosiaalisen osallisuuden ja paikallisen kehittämisen edistäminen maaseutualueilla, sisältää biotalouden ja kestävän metsätalouden;

Tulosindikaattori

R.32 Developing the rural economy: kehitettyjen maaseutuyritysten lukumäärä, mukaan lukien biotalousyritykset

Tuensaaja

Tuen saaja voi olla julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten pk-yritys, tutkimusyksikkö tai kehittämisorganisaatio, säätiö, oppilaitos, kunta tai yhdistys. Viljelijäryhmässä tuensaajana voi olla myös maatalousyritys, jolla on Y-tunnus.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin / kuvaus toimenpiteestä

CAP-strategiasetuksen monialainen tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä.

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maaseutualueiden kestävyyttä ja elinvoimaisuutta.

Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista toimialasta riippumatta. Hankkeilla edistetään käytäntöön kytkeytyvää tutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta sekä tehostetaan tuotantoprosesseja ja markkinoiden toimivuutta sekä uusien ratkaisujen löytymistä mm. lisäämällä asiantuntemusta, kansainvälistä ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä. Toimenpiteessä tuetaan työllisyyden, kasvun, sukupuolten välisen tasa-arvon, sosiaalisen osallisuuden edistämistä maaseudulla. Tukea voidaan kohdentaa biotalouden innovaatioyhteistyön rakentamiseen. Yhteistyöhankkeilla voidaan myös suunnitella, selvittää tai kehittää uusia ratkaisuja, joilla parannetaan maaseutuväestölle ja yrittäjille suunnattujen palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta ja parannetaan maaseudulla asumisen ja yrittämisen mahdollisuuksia, huomioiden monipaikkaisuus ja etätyön ja paikkariippumattoman työn tekemisen mahdollisuudet.

Metsätalouteen haetaan innovatiivisia ja kestäviä ratkaisuja haetaan. Metsä ja puu toimivat perustana mm. moninaiselle kestävästi toimivalle ja innovoivalle teollisuudelle. Metsien merkitys on suuri myös ilmastonmuutoksen torjunnassa ja veden kiertokulussa. Toimenpiteessä tuetaan metsätalouden kestävien ratkaisujen hakemista ja toimijoiden verkottamista.

Toimenpiteessä edistetään koneasemien ja konerenkaiden suunnittelua, yhteistyötä ja perustamista sekä koneiden ja laitteiden yhteiskäyttöä, maatilakumppanuuksia ja kumppanuusmaataloutta ja green care –toiminnan kehittämistä.

Toimenpiteessä toteutetaan älykkäiden kylien / älykkäiden maaseutujen suunnitelmia ja niiden toteuttamista. Älykkäät kylät –hankkeisiin voi sisältyä valmisteluraha.

Esimerkkejä yhteistyöhankkeista:

- Yhteistyötoimet maaseudun sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi

Matkailualan yhteiset kehittämis- ja markkinointihankkeet, joissa lisätään yhteistyötä ja verkostoitumista ja tietoa jaetaan laajasti. Kansainväliset yhteistyöhankkeet Itämeren ja EU:n alueella.

Horizontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä esim. palvelujen kehittämiseksi, maaseutuasumisen ja yrittämisen turvallisuuden ja varautumisen kehittämiseksi.

Uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen Hanke voi sisältää esimerkiksi uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat ja selvitykset sekä toimivuutta varmistavan toteutettavuustutkimuksen ja pilotoinnin, kun ne liittyvät maaseudun sosioekonomisen rakenteen vahvistamiseen ja tiedot jaetaan laajasti. Esimerkiksi luonnon terveyttä edistävien ja hyvinvointia lisäävien hoito- ja elämyspalveluiden kehittäminen, tuotteistamiseen ja markkinointiin liittyvä yhteistyö.

Älykkäät kylät / maaseudut: Sosiaaliset innovaatiot, uudet ratkaisut, monipaikkaisuuden edistäminen. Älykkäät kylät ovat maaseutualueiden yhteisöjä (kylä, kunta), jotka käyttävät innovatiivisia ratkaisuja parantaakseen resilienssiään / toimintakykyään / mukautumiskykyään paikallisten vahvuuksien ja mahdollisuuksien pohjalta. He rakentavat suunnitelmaansa osallistaen strategiansa kehittämiseksi ja toteuttamiseksi taloudellisten, sosiaalisten ja / tai ympäristöolojensa parantamiseksi erityisesti mobilisoidulla digitaalisen tekniikan tarjoamia ratkaisuja. Digitaalisuus, tiedon hyödyntäminen, uusi teknologia ja tekoälyratkaisut ovat keskeisiä muutoksen työkaluja.

- **Taloudelliset** - toimenpiteet **nousevien arvoketjujen ja paikallisten taloudellisten klusterien** (sekä maatalouden että muun kuin maatalouden) tukemiseksi (yritystoiminnan kehittäminen), jotka perustuvat paikallisiin hyödykkeisiin ja (potentiaalisiin) suhteellisen edun alueisiin (biotalous, turistikohteet jne.). Älykkäät liikenne- ja logistiikkaratkaisut, **älykkäät paikalliset palvelut ja palveluketjut** sekä **älykkäät ruokaketjut, digitalisointi** ja yritysten yhteistyö.
- **Sosiaaliset innovaatiot** mielekkään elämisen ja työnteon mahdollistamiseksi, kestävien ja laadukkaiden sosiaalisten ja kulttuuripalvelujen varmistamiseksi. Kaupunkien ja maaseutujen symbioosi. **Kestävä hyvinvointi:** vältetään segregatio ja eriarvoisuus ihmisten välillä, parannetaan maahanmuuttajien ja muiden uusien tulijoiden kotouttamista, yhteisöä, elinoloja, kulttuuria, turvallisuutta. Tietämys, tieto - myös hiljainen tieto - toiminnassa. **Monipaikkaisuus**, työnteon ja yrittämisen mahdollistaminen.

Digitalisaation edistäminen palveluissa ja yritystoiminnassa: Osaaminen, innovaatiot ja tiedon fiksu hyödyntäminen ovat digitalouden ja mm. älymaatalouden perusta. Digitaalisuus, tiedon hyödyntäminen, uusi teknologia ja tekoälyratkaisut ovat keskeisiä muutoksen työkaluja.

Biotalousalan kumppanuuden edistäminen: Kumppanuuden lähestymistapa on osoittautunut tehokkaaksi maaseudun kehittämisen välineeksi. Toimimalla yhdessä yritykset voivat löytää uusia keinoja lisätä myyntiään ja kiinnittää uudenlaisten asiakkaiden huomion. Kumppanuusmaatalouden ja koneiden ja laitteiden yhteiskäytön edistäminen vähentää kustannuksia ja riskejä yksittäisen yrittäjän osalta. Kumppanuusmaataloudessa tuottajat ja kuluttajat jakavat viljelyyn luonnollisesti liittyviä riskejä.

Lyhyet toimitusketjut ja niiden edistäminen, yhteistyön lisääminen lähiruoka ja jakamistalouden edistäminen.

Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke. Tiedon laaja jakaminen.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden tavoitteena on tukea tietämyksen siirtoa ja innovaatioiden syntymistä maaseudulla sen kaikkien elinkeinojen liiketoiminnan ja kilpailukyvyyn ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi. Toimenpide on keskeinen innovatiivisen kehityksen ja digitalisaation edistämisessä. Innovatiivisilla yhteistyötoimenpiteillä tavoitellaan myös vaikutuksia erityisesti Itämeren tilaan, ympäristön monimuotoisuuteen ja ilmastoon muutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään, ottaen huomioon erityisesti saaristomeren valuma-alue.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta xx/2022 ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa (xx/2022).

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä, ohjelma-alueen laajuisina tai EU:n sisäisinä kansainvälisinä hankkeina.

Yhteistyön muodot:

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolten yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahtu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä tuottajien, metsänomistajien ja yrittäjien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla vaikkapa yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkään käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämissyhtiö tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristönhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla joku viljelijäryhmään kuuluvista viljelijöistä, kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämissyhtiö tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö tai toimija.

Älykkäiden kylien / maaseutujen hankkeissa maaseudun yhteisöihin voi kuulua yksi tai useampi asutuskeskus ilman rajoituksia hallinnollisten rajojen tai asukkaiden lukumäärän suhteen.

Hankkeen kesto

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta, lukuun ottamatta yhteisiä ympäristö- ja ilmastotoimia asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa 6 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa vahvistettujen erityisten ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi

Toimenpiteessä ei tueta:

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta.

Tukea ei myönnetä keskisuuren tai sitä suuremman yrityksen normaaliin tuotekehitykseen, mutta myös suuret yritykset voivat osallistua yhteistyöhankkeen toteutukseen, kun ne tuovat hankkeeseen tietämystä osana arvoketjua. Toimenpiteessä ei toteuteta normaaliin yksittäisen yrityksen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun

liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita, ellei niiden tuloksia jaeta. Uuden kehitetyn prototyypin tai tuotteen kaupalliseen tuotantoon tai hyödyntämiseen liittyvät kustannukset ja tuen saajien normaalin toiminnan kustannukset jäävät myös tuen ulkopuolelle. Tukea ei kohdenneta mikroyritystä suuremman jo kaupallistetun tuotteen kehittämiseen tai markkinointiin.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia.

Koneasemien kone- tai laitehankintoja ei tueta tästä toimenpiteestä.

Tuen määrä

Tuen perusteena olevien hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä investoinnin kokonaiskustannuksista voi olla enintään 1 000 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Yritysryhmälle, johon kuuluu enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuen muoto ja tukitaso

Tuki myönnetään avustuksena.

Tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksessa määritellyn enimmäistukitason [xx %] ja kyseiseen toimenpiteeseen sovellettavien valtioneuvoston päätösten enimmäistukitasojen ja tuen mahdollisten enimmäismäärien yhteensovittamista.

Valtioneuvoston päätökset

Jos tuki muodostuu valtioneuvoston päätökseksi, tukeen sovelletaan valtioneuvoston päätöksiä

Luettelo:

(tapauksessa joka ei kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan).

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

Tuotosindikaattorit

O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)

Yhteistyötoimet sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi

Suunnitellut yksikkökustannukset ja/tai rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Tulosindikaattorit (Art. 99 (da) ja LIITE I)

R. 33 Digitising the rural economy: rural population covered by supported Smart Villages strategy

R.34 Connecting rural Europe: Share of rural population benefitting from improved access to services and infrastructure through CAP support

R.35 Promoting social inclusion: Number of people benefitting from supported social inclusion projects

Määrien oikeutus

enimmäisylätaso (%) tai enimmäismäärä (%/euroa)

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)					

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus (=yksikkökustannus*tuotos)

	2023	2024	2025	2026	2027
30 000 000 €					